

Datum: Januari 2021
Aan: Gemeenteraad Voorschoten, Commissie Burger en Bestuur
Van: Griffie, Bert Jan Urban
Onderwerp: Griffie-advies verkennend onderzoek Rekenkamercommissie
'De impact van de lockdown op het functioneren van de lokale democratie'

De Rekenkamercommissie (RKC) Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg heeft een verkennend onderzoek gedaan naar 'De impact van de lockdown op het functioneren van de lokale democratie'. In deze notitie maak ik enkele opmerkingen over het onderzoek en sluit ik af met een advies aan de raad.

Het onderzoek richtte zich op de periode half maart 2020 tot het zomerreces in juli 2020. In de brief van de RKC worden de bevindingen samengevat. Ook worden aandachtspunten meegegeven voor de periode dat nog sprake is van beperking van persoonlijk contact. Deze zijn in de brief zo samengevat:

- "Benut optimaal de mogelijkheden voor fysiek vergaderen (binnen de RIVM-richtlijn) en voor thuiswerken.
- Verbeter het directe contact met burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties."

De onderzoekers hebben suggesties gedaan voor vervolgonderzoek. Samengevat gaat het om onderzoek naar:

- de rol- en taakvervulling van de gemeenteraad;
- de impact op beleidsprocessen;
- de impact op het contact met de samenleving.

In de toelichting op het rapport in commissie B&B van 21 januari gaf de voorzitter van de RKC aan geen aanleiding te zien voor vervolgonderzoek.

Opmerkingen griffie

Afgezet tegen de andere onderzochte gemeenten scoort Voorschoten relatief goed op onder meer de onderdelen persoonlijke taakuitvoering (3.1 en 3.2)¹, genomen maatregelen (3.4, 4.6), samenwerking met externe partners (4.4), voortgang van het publieke debat (5.1) en democratische controle (5.2).

Het rapport gaat uitgebreid in op de beperkingen van online contact, de wens om meer fysiek bijeen te komen en meerwaarde van fysiek en informeel contact, ook met inwoners. De opmerkingen en aanbevelingen hierover zijn herkenbaar, maar het is ook een gegeven dat de pandemie op dit moment nog voor beperkingen zorgt. Het blijft van belang dat ieder binnen zijn eigen verantwoordelijkheid – fracties, griffie, college, ambtenaren – zoekt naar goede mogelijkheden. Ik zie dat dit in praktijk ook gebeurt.

Het rapport bevat geen aanbevelingen, wel suggesties voor vervolgonderzoek. Dit is wat onderzoekers vaak doen, en is hun goed recht. Gezien de unieke situatie van de pandemie, is het de vraag of onderzoek over de gevolgen van de pandemie prioriteit moet krijgen in de

¹ Kanttekening bij 3.1: de stelling in het rapport is dat het algemene beeld uit de vier gemeenten ook voor Voorschoten geldt. Dit is m.i. niet juist: hoewel het gaat om lage aantallen, is het verschil in percentage substantieel: het percentage 'eens' met de stelling 'ondanks de geldende maatregelen kon ik mijn eigen werkzaamheden als [functie] goed uitvoeren' is 59 in Oegstgeest, 63 in Leidschendam-Voorburg en 79 in Wassenaar en Voorschoten.

onderzoeksplanning van de RKC. Dit ook in het licht van de relatief positieve uitkomsten over de voortgang van het democratisch proces in Voorschoten. Goede voorbeelden genoemd tijdens de presentatie - zoals sprekers de mogelijkheid bieden om gebruik te maken van een laptop in de raadszaal - zijn voor een belangrijk deel uit Voorschoten afkomstig. Door het gekozen moment voor het voorliggende onderzoek (kort na het begin van de crisis) en door de onderzoeksmethode (inventariserend onderzoek) is de meerwaarde van het onderzoek beperkt. Mijns inziens verdient vervolgonderzoek op dit onderwerp geen prioriteit, en moet dit ten minste breder worden gewogen ten opzichte van andere onderwerpen die zich aandienen. Bovendien heeft de landelijke 'Evaluatiecommissie Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming' al uitgebreid gereflecteerd op online vergaderen.² Belangrijker is nu het voortzetten van het gesprek dat onder meer in het presidium plaatsvindt over hoe het democratisch proces in Voorschoten concreet goede voortgang kan vinden.

Advies griffie:

Omdat het rapport geen aanbevelingen bevat, is het advies om het rapport alleen in de commissievergadering te behandelen en voor kennisgeving aan te nemen.

² Drie rapportages: [Eerste Tussenrapportage Evaluatiecommissie Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming | Rapport | Rijksoverheid.nl](#); [Tweede rapportage Evaluatiecommissie tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming | Rapport | Rijksoverheid.nl](#); [Evaluatiecommissie Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)